

ΥΠΟΣΧΕΣΙΣ ΓΑΜΟΥ (ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΝ ΣΚΙΑΓΡΑΦΗΜΑ).

Οὐ μόνον ἡ κατὰ τοὺς ἄρραβάνας ἐπισημῶς γινομένη καὶ διὰ τῆς ἀνταλλαγῆς τῶν δακτυλίων ὡς συμβόλου τῆς πίστεως ἐμπεδουμένη ὑπόσχεσις γάμου ἐθεωρήθη ἀνέκαθεν παρὰ πᾶσι τοῖς λαοῖς ὡς ἱερὰ καὶ ἀπαράβατος, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀπλῶς, ἄνευ ἐπισημότητος, δοθεῖσα τοιαύτη ὑπόσχεσις θεωρεῖται σήμερον παρὰ τοῖς ὁπασούν πολιτισμένοις λαοῖς ὡς οὐχ ἥττον ἱερὰ συνθήκη καὶ ὁμολογία, τῆς ὁποίας ἡ παραβάσις συνεπάγεται πολλακίς λίαν ἀλγύναν τῷ παραβάτῃ ποινάς. Ἰνα τὰ ἄλλα παραλίπωμεν, κατ' αὐτὸν ἐτι τὸν μεσάινον ἐλογίζετο αἰτιμος ὁ παραβάτης τῆς τοιαύτης ὑπόσχεσεώς του: Ἡ ὑπόσχεσις αὕτη ἐθεωρεῖτο ὡς κτητὸν δικαίωμα, ὡς κτήμα μεγάλῃς ἀξίας, παρὰ τοῦ λαβόντος αὐτήν· πόσον ἐξετιμάτο τὸ δικαίωμα τοῦτο, ἀποδεικνύει πρὸς πλείστοις ἄλλοις καὶ τὸ γεγονός, ὅτι ὁ Jagello, ὁ δούξ τοῦ Lithauen, ὅτε τῷ 1345 ἐξήτησεν εἰς γάμον τὴν μετὰ τοῦ δουκὸς τῆς Αὐστρίας Γουλιέλμου μεμνηστευμένην βασίλισσαν τῆς Πολωνίας Hedwig, μετ' ἰδιαιτέρας ἐμφάσεως ἐδήλωσεν ὅτι ἦτο πρόθυμος νὰ πληρώσῃ τὸ διὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους κολοσιαιὸν ποσὸν τῶν 200,000 φιορινίων ὡς ἀποζημίωσιν εἰς τὸν δούκα Γουλιέλμον, ἂν οὗτος συγκατετίθετο νὰ παραιτηθῇ τῶν ἐπὶ τῆς μνηστῆς αὐτοῦ ἀξιώσεων. Πόσους δὲ πικροτάτους καὶ προσβλητικωτάτους λόγους ἠναγκάσθη νὰ ἀνεχθῇ ὁ αὐτοκράτωρ Φρειδερίκος ὁ τέταρτος ὁ ἐκ τοῦ οἴκου τῶν Ἀψβούργων παρὰ τοῦ βασιλέως τῆς Νεαπόλεως Ἀλφόνσου, διότι ἐδίσταζε πῶς νὰ νυμφευθῇ τὴν ἀνεψιάν αὐτοῦ, τὴν πριγκίπισσαν Ἐλεονώραν τῆς Πορτογαλλίας, μετ' ἧς ἦτο μεμνηστευμένος! Καὶ ὁ τρίτος Ναπολεὼν περιήλθεν εἰς δεινὴν ἀμηχανίαν ἐνεκα ὑποσχεσεως γάμου, δοθείσης ὑπ' αὐτοῦ καὶ μὴ ἐκπληρωθείσης. Εἶχε συνάψῃ δηλαδὴ, πρόεδρος ἐτι ὢν, λίαν τρυφερὰς σχέσεις πρὸς τὴν πλουσίαν δεσποινίδα Howard, ἧτις μάλιστα λαβοῦσα παρ' αὐτοῦ τὴν ὑπόσχεσιν ὅτι ὡς σύζυγός του ἐμελλε νὰ ὑψωθῇ ἐπὶ τὸν θρόνον τῆς Γαλλίας παρέσχε προθύμως εἰς τὸν Ναπολέοντα τὰ διὰ τὸ πραξικόμημα τοῦ 1851 ἀναγκαῖα χρήματα, συμποσοῦμενα εἰς πολλὰ ἑκατομμύρια. Ὁ Ναπολεὼν ὅμως βραδυτέρων ἀποφασίσας νὰ νυμφευθῇ τὴν κόμησσαν Εὐγενίαν Montijo, κατώρθωσε διὰ δολίων μέσων νὰ ἀπομακρύνῃ τὴν Miss Howard ἐκ Παρισίων. Ἀλλ' αὕτη ἐπέστρεψε μετ' οὐ πολὺ εἰς Παρίσιους μετ' τὴν ἀπόφασιν νὰ ἐκδέξῃ τὸν αὐτοκράτορα δημοσιεύουσα τὰς ἐπιστολάς του. Ἐν τούτοις ἡ ἀστυνομία τοῦ Ναπολέοντος «ἐθηκεν εἰς ἀσφάλειαν» τὰς ἐπιστολάς ταύτας, καὶ ἡ δεινὴς διαψευδοῦσα κυρία ἠναγκάσθη νὰ ἀρκεσθῇ εἰς τὸν ἐν τῷ μεταξὺ παρὰ τοῦ Ναπολέοντος δοθέντα αὐτῇ τίτλον «κομήσσης de Beauregard» καὶ εἰς τὸ δωρηθῆν αὐτῇ ὁμώνυμον μέγαρον. Πλὴν τούτων ἔλαβε ὀλίγον κατ' ὀλίγον παρὰ τοῦ Ναπολέοντος 5,449,000 φράγκων, τὰ ὅποια ὅμως οὐδαμῶς ἱκανοποιοῦν αὐτήν.

Ἐννοεῖται οἰκοδεν ὅτι οὐ μόνον διὰ τοὺς ἄρχοντας καὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς ἀλλὰ καὶ διὰ τοὺς κοινὸς βροτοὺς ἡ ὑπόσχεσις γάμου ἔχει τὴν αὐτὴν σπουδαίωσιν. Οὕτω λ. χ. ἐσχάτως κατεδικάσθη νεανίας τις ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τῆς Φραγκφούρτης ἐπὶ παραβάσει τῆς ὑποσχεσεως του εἰς τὴν ποινήν, ἢ νὰ νυμφευθῇ τὴν νεανίδα ἢ νὰ πληρώσῃ αὐτῇ ἀποζημίωσιν 20,000 μάρκων. Ἐν Ἀγγλίᾳ, ὡς γνωστὸν, τοιαῦται δίκαι, ἐν αἷς ἡ ἐγκαταλειφθεῖσα νεανίς ἀπαιτεῖ παρὰ τοῦ ἀπίστου μνηστήρος ἢ ἐραστοῦ χρηματικὴν ἀποζημίωσιν, εἶναι συνηθέσταται καὶ σχεδὸν καθημερινά. Διεξάγονται δὲ πᾶσαι αἱ δίκαι αὗται ἐν τῷ δικαστηρίῳ Queens-Bench καὶ λήγουσι συνήθως μετ' τὴν καταδίκην τοῦ ἐναγομένου εἰς πληρωμὴν τῆς ἀπαιτουμένης ἀποζημιώσεως. Τὸ μέγεθος τῆς χρηματικῆς ἀποζημιώσεως εἶνε κατὰ τὰς διαφόρους περιστάσεις πολὺ διάφορον. Οὕτω λ. χ. Γερμανίς τις

παιδαγωγός, ἐναγαγοῦσα συμπολιτὴν αὐτῆς τινα ἐπὶ παραβάσει τῆς ὑποσχεσεως του, ἔλαβε παρ' αὐτοῦ δικαστικῶς ἀποζημίωσιν 2000 λιρῶν στερλινῶν, ἐνῷ ἄλλη τις κυρία διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν ἔλαβεν ὡς ἀποζημίωσιν ἐν μόνον φαρδίνιον, ἴσον πρὸς τρία περίπου λεπτὰ. Ἡ κυρία αὕτη, γνωρισθεῖσα τυχαίως μετὰ τίνος ῥάπτου ὀνόματι Cohem, ἐνέπλεξεν αὐτὸν ἀμέσως ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς εἰς τινα περὶ γάμου συνδιάλεξιν, καὶ σχεδὸν διὰ τῆς βίας προσειλκυσεν αὐτὸν εἰς τινα κατὰ μόναν συνέντευξιν, καδ' ἦν ἐξέφυγεν ἐκ τοῦ θύματος ἡ ὑπόσχεσις. Ὅτε ὅμως ὁ ῥάπτης ἀπεμακρόνθη καὶ ἐδρίσκετο πλέον «ἐκτὸς βολῆς», δὲν ἐσυλλογίσθη πλέον καθόλου τὴν ὑπόσχεσιν του. Ὁ δικαστὴς ἐπέδικασε τῇ ἐν λόγῳ κυρίᾳ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ ἐνὸς φαρδίνιου, μόνον ἵνα τηρήσῃ τὸν νόμον, ὅστις πᾶσαν ὅπως δῆποτε δοθεῖσαν ὑπόσχεσιν γάμου θεωρεῖ ὡς ἐκπληρωτέαν, καὶ τὸν παραβάτην αὐτῆς ἀναγκάζει εἰς πληρωμὴν ἀποζημιώσεως, ἐὰν ὑπάρχωσιν, ἐννοεῖται οἰκοδεν, αἱ ἀναγκαῖαι ἀποδείξεις. Αἱ ἀποδείξεις συνίστανται ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ὡς εὐνόητον, εἰς ἐρωτικὰς ἐπιστολάς. . . . — Οὐ μόνον δὲ γυναῖκες, ἀλλὰ καὶ ἄνδρες ἐνίοτε ἐνάγουσι τὰς ἀπίστους μνηστὰς ἢ ἐρωμένους των καὶ ἀπαιτοῦσιν ἀποζημίωσιν παρ' αὐτῶν, ὡς παραβασὼν τὴν ὑπόσχεσιν των. Πρὸ τίνος χρόνου λ. χ. ὁ κύριος Valentine, γέρον 55ετῆς καὶ ἀγαθός, διεβεβαίω μετὰ δακρύων τὸν δικαστὴν τοῦ Queens-Bench ὅτι ἀπώλεσε πᾶσαν χαρὰν καὶ ἡδονὴν τοῦ βίου, ἀφ' οὗτο ἡ δεσποινὶς Powel, ἡ 46ετής οἰκονόμος καὶ ταμίη τοῦ νεωστὶ ἀποθανόντος θείου του, ἐδήλωσεν αὐτῷ ὅτι δὲν θέλει νὰ τηρήσῃ τὴν δοθεῖσαν ὑπόσχεσιν τῆς περὶ συνοικεσίου. Ἡ δεσποινὶς Powel δὲν ἠρνεῖτο μὲν ὅτι ὑπεσχέθη, ἐνόμιζεν ὅμως ὅτι ὁ κύριος Valentine ἠδύνατο νὰ ἱκανοποιηθῇ μετ' ἀποζημιώσιν 20 σελινίων. Ἀλλ' ὁ δικαστὴς εἶχε καλῆτέραν ἰδέαν περὶ τῆς ἀξίας τῆς προσωπικότητος αὐτῆς, καὶ ἐπέδικασε τῷ γηραλέῳ ἐραστῇ ἀποζημίωσιν 25 λιρῶν στερλινῶν διὰ τὴν ἀπώλειαν τῆς ἐτυχίας του· τὸ ποσὸν τοῦτο ἐπλήρωσεν ἡ Ἀγγλὶς γερωντοκόρη τοσοῦτον προθυμότερον, καὶ ὅσον παρὰ τοῦ ἀνωτέρω μνημονευθέντος θείου ἐκληρονόμησεν, ἐκτὸς πολλῶν ἀκινήτων κτημάτων μεγάλης ἀξίας, καὶ 11,000 λιρῶν στερλινῶν εἰς μετρητά. Ἐκ τούτου δὲ καθίσταται συγχρόνως λίαν εὐνόητον καὶ ἐξεζητητὸν τὸ ἀπειρον ἄλλος τοῦ δυστυχικοῦ ἐραστοῦ.

Ἐνταῦθα ὅμως παρουσιάζεται καὶ ἡ σκοτεινότερα, ἡ ἀνάποδη, ἡ βιομηχανικὴ ὄψις τοῦ πράγματος. Ἡ αὐστηρότης, μετ' ἧς ὁ νόμος ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ ἐτι μᾶλλον ἐν Ἀμερικῇ τιμωρεῖ τοὺς παραβάτας τῶν περὶ γάμου ὑποσχεσεων των, ἐγέννησε καὶ ἐξέδραψε νέον βιομηχανικὸν κλάδον, ἀνθούντα καὶ ἀκμάζοντα διὰ τῆς ἐπὶ τοιούτων ὑποσχεσεων κερδοσκοπίας. Γυναικες κερδοσκόποι, τυχodiώκτριαι, τρέχουσι διηνεκῶς εἰς ἀναζήτησιν πλουσίων θυμάτων, καὶ ἀλλοίμονον εἰς τοὺς πλουσίους νέους ἢ γέροντας, τοὺς ἐμπεσόντας εἰς τοὺς δυνεας τῶν ἐπικινδύνων τούτων καλλονῶν, αἰτινες δι' ὑποχρονίων μηχανημάτων κατορθώνουσιν ἀμέσως ν' ἀρπάσωσι τὸ πτερόεν ἐπὸς τῆς ὑποσχεσεως. Εἰς πόσους πλουσίους τὸ ἀπεριασκέτως προφερόμενον «Ναί» ἐσείχισε μυριάδας καὶ δεκάδας μυριάδων! Ἀλλως τε τὰ ραδιοῦργα ταῦτα γύναια κατορθώνουσιν ἐνίοτε τὸν σκοπὸν των, καὶ ἄνευ ῥητῆς ὑποσχεσεως ἐκ μέρους τοῦ θύματος. Ὁ δὲ κλάδος οὗτος προήγαγεν εἰς θανμασίαν ἀκμὴν καὶ ἔτερον εἰδικὸν ἐπιστημονικὸν κλάδον, τὸν τῶν δικηγόρων, τῶν ἀσχολουμένων ἀποκλειστικῶς μετ' τὴν διεξαγωγὴν τοιούτων δικῶν. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι ἡ Ἀμερικὴ δὲν ἔμεινεν ὀπίσω, ἀλλ' ἐσπευσε καὶ ἐν τούτῳ νὰ ὑπερακοντίσῃ τὴν ἀντιζήλον αὐτῆς Ἀγγλίαν. P. M.

κ. Γ. Κ. εἰς Πάτρας. Ἐλάβομεν ὑπὸ ση-
μείωσιν καὶ σὰς εὐχαριστοῦμεν. — κ. Κ. Π.
εἰς Σουλινά. Ἐλήφθησαν. — κ. Σ. Μ. εἰς

Κορυτσά. Θὰ φροντίσωμεν. — κ. Α. Ζ. εἰς
Μοναστήριον. Σὰς εὐχαριστοῦμεν διὰ τὴν εὐ-
γενῇ φροντίδα. — κ. Ε. Σ. εἰς Minet-el-Bas-

σάλ. Ἐλήφθησαν. — κ. Δ. Σλ. εἰς Φιλιππού-
πολιν. Ἐλάβομεν ὑπὸ σημείωσιν καὶ δὲ φρον-
τίσωμεν διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐκδότης Π. Δ. ΖΥΓΟΥΡΗΣ. — Ἐκ τοῦ τυπογραφείου καὶ τοῦ στοιχειομητρίου διὰ τὰς ἀνατολικὰς γλώσσας Γ. ΔΡΟΥΓΟΥΑΙΝΟΥ ἐν Λεσβῷ.
Χάρτης ἐκ τῆς Neue Papiermanufaktur ἐν Στρασβούργῳ.